

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act normativ

Ordin privind modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>Regulamentul (UE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005 stabilește norme nediscriminatorii pentru condițiile de acces la sistemele pentru transportul gazelor naturale, luând în considerare caracteristicile specifice ale piețelor naționale și regionale, în vederea asigurării unei funcționări corespunzătoare a pieței interne a gazelor.</p> <p>Premisa (19) din Regulamentul (UE) nr. 715/2009 precizează următoarele: <i>”în scopul consolidării concurenței prin crearea de piețe angro lichide ale gazelor naturale, este vital ca acestea să poată fi comercializate independent de localizarea în sistem. Unica modalitate de a realiza acest lucru este de a oferi utilizatorilor rețelei libertatea de a rezerva, în mod independent, capacitate de intrare și de ieșire, ceea ce ar avea ca rezultat organizarea transportului de gaze naturale pe zone, și nu sub formă de fluxuri contractuale”</i>.</p> <p>Prevederile art. 14 - <i>Servicii de acces al terților cu privire la operatorii de transport și de sistem</i> - alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 715/2009 dispun următoarele:</p> <p><i>„(1) Operatorii de sisteme de înmagazinare au obligația:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>(a) să garanteze că oferă servicii în condiții nediscriminatorii tuturor utilizatorilor rețelei;</i> <i>(b) să ofere servicii de acces al terților, atât pe baze ferme, cât și întreruptibile. Prețul capacității întreruptibile trebuie să reflecte probabilitatea întreruperii;</i> <i>(c) să ofere utilizatorilor rețelei atât servicii pe termen lung, cât și pe termen scurt.</i><p><i>În ceea ce privește primul paragraf litera (a), în cazul în care un operator de transport și de sistem oferă același serviciu unor clienți diferiți, acesta procedează astfel</i></p>
--	--

	<p><i>pe baza unor condiții și clauze contractuale echivalente, folosind fie contracte de transport armonizate, fie un cod de rețea comun, aprobate de autoritatea competentă în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 41 din Directiva 2009/73/CE. [...]</i></p> <p><i>(3) După caz, se pot acorda servicii pentru accesul terților, sub rezerva ca utilizatorii rețelei să ofere garanții de solvabilitate corespunzătoare cu privire la terții respectivi. Aceste garanții nu trebuie să constituie bariere ilegale la intrarea pe piață și trebuie să fie nediscriminatorii, transparente și proporționale.”</i></p> <p>Regulamentul (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz (Regulamentul UE nr. 312/2014) „stabilește un cod de rețea care fixează norme de echilibrare a gazelor naturale, inclusiv norme de rețea cu privire la procedurile de nominalizare, tarifele de dezechilibru, procesele de reglare asociate tarifului de dezechilibru zilnic și echilibrarea operațională între rețelele operatorilor de sisteme de transport”.</p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare (<i>Codul rețelei</i>), reglementează condițiile și regulile de utilizare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România.</p> <p>Conform prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la „aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și a gazelor naturale”.</p> <p>De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1) lit. j), lit. o) pct. 2 și lit. q) ale aceluiași act normativ, ANRE:</p> <p><i>„j) elaborează și aprobă regulamentele privind racordarea și accesul terților la conductele de alimentare din amonte, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale; [...]</i></p> <p><i>o) elaborează și aprobă contractele-cadru pentru: [...]</i></p> <p><i>2. pentru prestarea serviciilor de înmagazinare, de distribuție, de transport prin sisteme de transport/conducte de alimentare din amonte a gazelor naturale, desfășurate pe baza unor</i></p>

metodologii și/sau tarife reglementate; [...]

q) elaborează și/sau aprobă reglementările tehnice, comerciale, economice sau operaționale, cu caracter obligatoriu pentru funcționarea sectorului gazelor naturale;”

Potrivit prevederilor art. 3 din *Codul rețelei*, operatorul de transport și de sistem, utilizatorii rețelei, producătorii de gaze naturale, furnizorii de gaze naturale, precum și operatorii de distribuție, clienții direcți și operatorii de înmagazinare „*pot înainta Autorității Competente, în scris, propuneri de amendare a Codului rețelei, cu precizarea tuturor secțiunilor Codului rețelei care urmează să fie amendate, însoțite de:*

a) o scurtă prezentare a tipului și scopului fiecărui amendament propus;

b) orice alt document (analize, rapoarte etc.) care furnizează argumente în favoarea amendamentelor propuse.”

În perioada noiembrie 2023 – ianuarie 2024, ANRE a primit următoarele adrese de la utilizatori ai rețelei care au semnalat o serie de disfuncționalități în aplicarea prevederilor Ordinului ANRE nr. 85/2023 pentru modificarea și completarea unor Ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei și de aprobare a Metodologiei de calcul al consumului tehnologic din sistemul de transport al gazelor naturale, în ceea ce privește determinarea dezechilibrului zilnic final ca urmare a aplicării corecțiilor de măsurare: adresa Engie România SA nr. 6129/17.11.2023, înregistrată la ANRE cu nr. 163974/20.11.2023, e-mail Electrica Furnizare SA înregistrat la ANRE cu nr. 163399/17.11.2023, adresa Gaz Est SA nr. 9887/27.11.2023, înregistrată la ANRE cu nr. 168205/28.11.2023 și adresele OMV Petrom SA nr. 300/05.12.2023 și 4/19.01.2023, înregistrate la ANRE cu nr. 170857/06.12.2023, respectiv nr. 8500/23.01.2024.

De asemenea, cu ocazia desfășurării procesului de consultare publică a unui proiect de modificare și completare a Codului rețelei referitoare la prevederile contractului de echilibrare și acces la PVT, prin adresa nr. 42/21.07.2021, înregistrată la ANRE cu nr. 81573/22.07.2021, Asociația Furnizorilor de Energie din România a transmis și propuneri de modificare a contractelor de transport aferente punctelor de intrare și celor de ieșire din SNT, în sensul folosirii contractelor prevăzute la anexa 1 și anexa 1² la Codul rețelei sub formă de Contract-cadru, oricare din cele două urmând a fi semnat o singură dată la nivelul unui an gazier, cu valabilitate de la data semnării și până la finalul anului gazier respectiv.

Prin adresa SNTGN Transgaz SA nr. 93573/08.12.2021, înregistrată la ANRE cu nr. 147028/08.12.2021 susține propunerile ce conduc la simplificarea procesului de contractare

	<p>și transmit și alte propuneri de modificare și completare a Codului rețelei.</p> <p>Având în vedere cele menționate anterior, ANRE a elaborat proiectul de <i>Ordin privind modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013</i>, în care au fost preluate propunerile primite, care nu au fost încă supuse consultării publice și aprobate prin ordin.</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Scopul principal al proiectului de ordin este modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, în vederea asigurării unei mai bune funcționalități a pieței de energie, având în vedere propunerile primite din partea operatorului de transport și de sistem și a utilizatorilor rețelei.</p>
<p>4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezentul act normativ</p>	<p>Principalele modificări și completări propuse în cadrul proiectului de ordin au ca obiect următoarele aspecte:</p> <p>1. Unificarea celor două contracte prevăzute la anexa nr. 1 (Contract de transport al gazelor naturale aferent punctelor de intrare în SNT) și anexa nr. 1² (Contract de transport al gazelor naturale aferent punctelor de intrare în SNT) la Codul rețelei sub formă de Contract-cadru, oricare din cele două urmând a fi semnat o singură dată la nivelul unui an gazier, cu valabilitate de la data semnării și până la finalul anului gazier respectiv. Contractul cadru conține termenii generali și condițiile aplicabile între operatorul de transport și de sistem (OTS) și utilizatorii rețelei (UR), în legătură cu prestarea serviciilor de transport și se completează cu documentul/documentele electronice generate de GMOIS.</p> <p>Documentul/documentele electronice sunt obținute în urma derulării procesului de rezervare de capacitate care presupune solicitarea de capacitate de către UR și aprobarea capacității solicitate de către OTS și conține toate informațiile specifice produsului/produselor de capacitate rezervat/e ale contractului de transport (tip produs, perioadă de valabilitate, tarif aplicabil, valoare produs). În loc de acte adiționale la contract, acesta se va completa automat cu documentele electronice generate de GMOIS, nemaifiind necesară semnarea de documente în format letric.</p> <p>2. A fost eliminat Programul de transport și toate trimiterile la acesta din tot cuprinsul Codului rețelei, deoarece:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utilizatorii de rețea au în prezent posibilitatea de a-și transmite nominalizările pentru ziua D în intervalul D-90 până în D-1, conform prevederilor actuale din

Codul rețelei;

- activitatea utilizatorilor de rețea în platforma informațională GMOIS se simplifică considerabil, aceștia nemaifiind obligați să introducă date cu privire la programul de transport;
- programul de transport, introdus de utilizatorii de rețea, nu mai este utilizat în niciunul din procesele derulate în platforma informațională GMOIS (rezervare de capacitate, nominalizare, alocare, echilibrare).

2. În vederea întocmirii nominalizărilor /renominalizărilor, a fost actualizată modalitatea de informare cu privire la limitările și/sau întreruperile planificate pentru lucrările de dezvoltare/reabilitare/reparație/modernizare/exploatare și întreținere, în conformitate cu dispozițiile Ordinul ANRE nr.140/2021 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale, cu modificările ulterioare.

3. Au fost abrogate prevederile referitoare la documentul „*Confirmare nominalizare*”, întrucât nu este definit în nicio altă secțiune a Codului rețelei, și nici nu se utilizează în prezent.

4. Au fost introduse prevederi privind schimbul de informații dintre OTS și UR referitor la:

- a) nivelul și structura (re)nominalizărilor;
- b) notificările în legătură cu tranzacțiile din PVT.

Pentru a putea fi aplicată această modificare, a fost necesară modificarea anexelor nr.7, 7¹ și 13, precum și introducerea unei noi anexe, anexa nr. 13¹, pentru corelarea prevederilor art. 60 cu cele ale art. 37 alin.(2) lit.b).

5. Au fost completate dispozițiile art. 71¹ alin. (1) cu precizarea că în situația în care măsurarea nu se poate realiza din cauze tehnice sau în situația în care nu sunt respectate cerințele art. 71, eventualele diferențe de alocare constatate la momentul remedierii problemelor tehnice urmează a fi regularizate conform Metodologiei de regularizare a diferențelor dintre alocări și cantitățile de gaze naturale distribuite, elaborată de ANRE.

6. Au fost modificate prevederile art. 71⁶ în sensul că în situația în care operatorul de distribuție se află în imposibilitatea de a transmite către OTS alocările prevăzute la art. 71⁴, cantitățile măsurate vor fi alocate și comunicate UR, de către OTS, prorata cu nominalizările UR confirmate.

7. Au fost abrogate prevederile art. 80 alin. (8¹) și (10) referitoare la transferul drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractul de capacitate, pentru corelare cu situația actuală.

	<p>8. A fost abrogat alin. (4) al art. 86 care prevede că în situația în care dezechilibrul zilnic final calculat ca urmare a corecțiilor provenite din erori ale sistemelor de măsurare este de sens contrar celui calculat inițial, dezechilibrul zilnic al UR se consideră egal cu zero, în vederea închiderii balanței lunare a fiecărui UR.</p> <p>9. Anexele la Codul rețelei nr. 1, 3, 4, 7, 7¹, 9 și 13 au fost modificate, iar anexele nr. 1², 2, 5, 6 și 8² au fost abrogate.</p> <p>10. A fost introdusă o nouă anexă la Codul rețelei, anexa nr. 13¹ - „Formular - Cantitatea validată a tranzacțiilor în PVT.</p>
--	--

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de act normativ

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/clientșilor finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>Proiectul de act normativ vine în întâmpinarea UR prin simplificarea procesului de rezervare de capacitate. Prin utilizarea unui singur contract care să cuprindă toate regulile aplicabile serviciilor de transport se menține modalitatea de rezervare de capacitate separat, pe puncte de intrare, respectiv de ieșire din SNT.</p> <p>De asemenea, în vederea închiderii balanței lunare a fiecărui UR, prin modificările propuse la Codului rețelei se modifică modul de determinare a dezechilibrului zilnic final calculat ca urmare a corecțiilor provenite din erori ale sistemelor de măsurare.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>3. Impact asupra mediului de afaceri</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>4. Implicații sociale</p>	<p>Nu este cazul</p>

5. Impact asupra mediului	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra patrimoniului ANRE – Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a – Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Proiectul de act normativ modifică și completează Ordinul ANRE nr. 16/2013 privind aprobarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a – Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	În vederea respectării principiilor transparenței decizionale, stabilite prin dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, proiectul de ordin, însoțit de referatul de aprobare se supun consultării publice, prin publicarea pe pagina de internet a ANRE pentru o perioadă de 30 de zile.
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Nu este cazul

3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul
4. Alte informații	